

УДК 330.341:331.1

DOI: 10.32342/2074-5354-2020-2-53-3

Н.В. СМЕНТИНА,

доктор економічних наук, професор,
завідувачка кафедри економіки, права та управління бізнесом
Одеського національного економічного університету

ЕКОНОМІЧНИЙ ПРОФІЛЬ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ЯК ІНСТРУМЕНТ АКТИВІЗАЦІЇ МІСЦЕВОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

У статті вирішується проблема розробки методики формування економічного профілю добровільно об'єднаної територіальної громади як інструменту забезпечення місцевого економічного розвитку. Відзначено особливості запровадження категорії «профіль громади» в українській науці, на законодавчому рівні держави, а також у практичній діяльності органів місцевого самоврядування. Визначено елементи подібності профілю громади і такої складової стратегічних планів розвитку адміністративно-територіальних утворень держави, як соціально-економічний аналіз. Зазначено основні критерії відмінностей профілю та соціально-економічного аналізу. Запропоновано авторське визначення профілю добровільно об'єднаної територіальної громади. Визначено головну мету формування профілю добровільно об'єднаної територіальної громади та завдання, що орієнтовані на її досягнення. Запропоновано послідовність формування економічного профілю добровільно об'єднаної територіальної громади в розрізі чотирьох етапів та розглянуто особливості цих етапів. Акцентовано увагу на формуванні масиву даних для підготовки аналітичного документа, виділено принципи, на яких має ґрунтуватися формування масиву даних для складання профілю громади. Обґрунтовується доцільність проведення комплексної діагностики поточного стану добровільно об'єднаної територіальної громади з використанням трьох рівнів дослідження: статистичного, соціологічного та стратегічного. Запропоновано структурувати інформацію аналітичного документа в розрізі восьми блоків, таких як: загальна характеристика громади, місцеве економічне середовище, населення, ринок робочої сили, економічна, соціальна та фізична інфраструктура, врядування в громаді. Описано вимоги до змістового наповнення окремих розділів аналітичного документа.

***Ключові слова:* економічний профіль, добровільно об'єднана територіальна громада, місцевий розвиток, потенціал, соціально-економічний аналіз, місцева економіка.**

В статье решается проблема разработки методики составления экономического профиля добровольно объединенной территориальной громады как инструмента обеспечения местного экономического развития. Отмечаются особенности появления категории «профиль громады» в украинской науке, на законодательном уровне государства, а также в практической деятельности органов местного самоуправления. Определены элементы сходства профиля громады такой составляющей стратегических планов развития административно-территориальных единиц государства, как социально-экономический анализ. Указаны основные критерии отличия профиля и социально-экономического анализа. Предложено авторское определение профиля добровольно объединенной территориальной громады. Определена главная цель формирования профиля добровольно объединенной территориальной громады и задачи, ориентированные на ее достижение. Предложена последовательность формирования экономического профиля добровольно объединенной территориальной

громади в разрезе четырех этапов и рассмотрены особенности этих этапов. Акцент сделан на формировании массива данных для подготовки аналитического документа, выделены принципы, на которых должно осуществляться формирование массива данных для составления профиля громады. Обосновывается целесообразность проведения комплексной диагностики текущего состояния добровольно объединенной территориальной громады с использованием трех уровней исследования: статистического, социологического и стратегического. Предложено структурировать информацию аналитического документа в разрезе восьми блоков, таких как: общая характеристика громады, местная экономическая среда, население, рынок рабочей силы, экономическая, социальная и физическая инфраструктура, управление в громаде. Описаны требования к содержательному наполнению отдельных разделов аналитического документа.

Ключевые слова: *экономический профиль, добровольно объединенная территориальная громада, местное развитие, потенциал, социально-экономический анализ, местная экономика.*

Постановка проблеми. В Україні триває процес реформування місцевого самоврядування і територіальної організації влади, або так звана реформа децентралізації. Результатом її реалізації є формування добровільно об'єднаних територіальних громад, які перетворюються у творців свого майбутнього економічного розвитку. З початку запровадження цієї реформи в державі вже створено 882 об'єднані територіальні громади.

Приймаючи рішення про добровільне об'єднання, органи місцевого самоврядування усвідомлюють необхідність створення і підтримки повноцінного життєвого середовища для громадян, важливість надання високоякісних та доступних публічних послуг на теренах новоутвореної адміністративно-територіальної одиниці. Задовольнити реалізацію низки повноважень соціального спрямування можна лише за рахунок економічної складової місцевого розвитку, а саме: створення та розвитку різних видів бізнесу. Адже якщо в громаді працюватиме бізнес, мешканці матимуть змогу працевлаштування, а місцевий бюджет – надходження у вигляді податків, які можна спрямовувати на розбудову соціальної інфраструктури. Відповідно, місцева влада зацікавлена в реалізації комплексу заходів, що здатні спонукати ініціативних підприємців до започаткування власної справи, а діючих бізнесменів – до розвитку своєї справи (свого бізнесу) на території громади шляхом розширення чи диверсифікації діяльності. Одночасно органи місцевого

самоврядування мають будувати політику державного регулювання підприємництва на території громади з урахуванням стратегічних пріоритетів, що знаходить свій прояв у визначенні саме тих видів діяльності, які є бажаними на території новоутвореної громади, а головне – є можливими з урахуванням місцевого потенціалу, місцевих традицій тощо.

У свою чергу, інформація щодо можливості започаткування чи ведення бізнесу на території відповідної територіальної громади потребує належної методологічної обробки з позиції її формування та подальшої систематизації й узагальнення у певному документі, який слугуватиме свого роду візитною картою адміністративно-територіальної одиниці. Вкрай важливо розпочати таку роботу відразу після утворення добровільно об'єднаної територіальної громади, а в подальшому лише коригувати та доповнювати цю інформацію.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблематика щодо економічного профілю порушується в науковій літературі виключно в контексті методології планування довгострокового розвитку територіальної громади, коли науковці досліджують питання аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища та факторів розвитку територіальної громади під час розробки стратегій соціально-економічного розвитку. Зазвичай у таких наукових працях здебільшого йдеться про процес стратегічного планування, а категорія «профіль» розгляда-

ється досить поверхнево, лише як певна (а точніше первинна) складова аналітичного етапу розробки стратегічних планів розвитку територіальних утворень. Здебільшого науковці, які досліджують цю проблему, узагальнюють практичний досвід реалізації на теренах України низки програм та проектів міжнародної технічної допомоги. Це, наприклад, програма USAID «Конкурентоспроможна економіка України», Швейцарсько-Український проєкт DESPRO «Підтримка децентралізації в Україні», проєкт міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проєкт ПРОМІС). З числа дослідників, які збагатили українську науку напрацюваннями, що отримані під час супроводження процесу стратегічного планування в окремих об'єднаних територіальних громадах, варто відзначити таких: О. Берданова, В. Вакулєнко, І. Валєнтюк, Г. Васильченко, І. Парасюк, А. Ткачук, Н. Єременко та ін. Попри практичну цінність напрацювань дослідників проблема потребує дослідження з позиції розробки та обґрунтування методики формування економічного профілю добровільно об'єднаної територіальної громади.

Метою статті є дослідження економічної сутності профілю добровільно об'єднаної територіальної громади як своєрідного інструменту активізації місцевого економічного розвитку та обґрунтування методики його складання.

Виклад основного матеріалу. Загальноновизнаним у наукових колах є трактування поняття місцевого економічного розвитку як такого, що узагальнює співпрацю публічного, економічного та неурядового секторів для зміцнення конкурентної позиції добровільно об'єднаної територіальної громади, активізації її економічного зростання, залучення інвестицій, створення нових місць праці та підвищення якості життя мешканців [1].

Серед великої кількості інструментів забезпечення місцевого економічного розвитку, на наш погляд, особливої уваги заслуговує економічний профіль, що здатний забезпечити доступ економічному

сектору до інформації стосовно потенціалу розвитку муніципального утворення та можливостей інвестування на території громади.

Поняття профілю громади є відносно новим для української науки. Цю категорію та розуміння її сутності можна зустріти в літературі, що підготовлена як практичні посібники для органів місцевого самоврядування найнижчого рівня управління, здебільшого міст. Зазвичай така література є уособленням зарубіжного досвіду стратегічного планування місцевого економічного розвитку. Отже, поняття профілю громади є запозиченим з практики стратегічного планування країн Європейського Союзу, Канади, США, де розглядається як аналітичний документ, що містить комплексну й об'єктивну інформацію щодо місцевої економіки, її потенціалу, конкурентних позицій та перспектив розвитку [2, с. 52; 3, с. 53]. З огляду на те, що профіль громади є аналітичним документом та містить дані аналізу соціально-економічного розвитку громади в динаміці, його розробка, як правило, передує процесу розробки стратегії.

На законодавчому рівні України поняття профілю громади відсутнє. Разом з тим поділяємо точку зору зазначених вище дослідників стосовно певної подібності профілю до соціально-економічного аналізу як важливої та невід'ємної складової стратегії соціально-економічного розвитку адміністративно-територіальних утворень. Одночасно варто наголосити, що йдеться лише про певну подібність, а не тотожність понять та особливо аналітичних документів. Подібність профілю громади та даних соціально-економічного аналізу полягає в дотичній інформації щодо історії муніципального утворення, географічного розташування, природно-ресурсного потенціалу, кліматичних умов, демографічної ситуації та ринку праці, особливостей економічного розвитку в динаміці, стану розвитку інфраструктури, розвитку підприємницького середовища, екологічної ситуації, системи управління місцевим розвитком. Адже саме такі дані регламен-

товані на законодавчому рівні як складова регіональних стратегій розвитку в частині опису основних тенденцій та проблем регіонального розвитку [4], а також як складова стратегій та планів соціально-економічного розвитку громад у частині аналітичної складової плану [5].

Однак попри зазначену подібність, варто наголосити на їх відмінностях, що полягають, на наш погляд, перш за все, у меті, з якою відбувається збір необхідної інформації, її подальшій обробці, систематизації та поданні в аналітичному документі, по-друге, відмінним є користувач чи зацікавлена сторона. Так, соціально-економічний аналіз служить вихідною інформацією для складання стратегії соціально-економічного розвитку громади, отже, його користувачами є члени робочої групи зі складання відповідного документа, іншим гравцям ринку ця інформація може не надаватися. Одночасно дані комплексного і багатостороннього дослідження громади, вивчення її потенціалу, а саме дані соціально-економічного аналізу, є основою формування профілю громади. У свою чергу, профіль громади служить вихідною інформацією для прийняття гравцями ринку управлінського бізнес-рішення. Його користувачами є потенційні інвестори, мешканці, грантодавці тощо. Одна з причин підготовки профілю громади полягає у формуванні ключових питань і висновків, підтверджених даними статистики, які необхідні для подальших кроків планування. Це допомагає виявити нові та попередні заходи, з якими може бути погоджений розвиток, або дати сигнал зацікавленим сторонам про необхідність втручання, щоб зупинити небажані тенденції.

Саме відмінність у кінцевих користувачах цих документів актуалізує питання розробки методики формування економічного профілю добровільно об'єднаної територіальної громади.

Під методикою формування економічного профілю добровільно об'єднаної територіальної громади в контексті цієї наукової роботи нами мається на увазі сукупність

взаємозв'язаних способів та прийомів доцільного проведення роботи зі збору, систематизації та узагальнення інформації, що охоплює всі важливі аспекти життєдіяльності й розвитку адміністративно-територіальної одиниці.

Методика формування економічного профілю добровільно об'єднаної територіальної громади має визначити поняття профілю громади, послідовність його складання та структуру.

Під профілем добровільно об'єднаної територіальної громади нами пропонується розуміти аналітичний документ, який містить аналітично-статистичну інформацію, подану у вигляді таблиць, графіків, діаграм та текстових коментарів, що характеризує різні аспекти життєдіяльності та розвитку громади; документ задає напрям можливої співпраці представників влади, бізнесу та громадського суспільства, вказуючи на галузі та сфери діяльності, які потребують додаткової уваги та / або є пріоритетними / перспективними з позиції місцевого економічного розвитку.

Головна мета аналітичного документа – надати відповіді на запитання: на якому етапі економічного розвитку перебуває громада; які вона має ресурси для досягнення стратегічної мети власного розвитку; які перспективи для підприємництва на території громади; чи цікава громада для потенційних інвесторів; чи є вона привабливою для донорських організацій.

Зазначена мета досягається завдяки виконанню таких завдань:

- проаналізувати структуру місцевої економіки, визначити взаємозв'язки між галузями виробництва, потенціалом та перспективами розвитку добровільно об'єднаної територіальної громади;

- оцінити місцеві показники та тенденції їх зміни, виявити успіхи й проблеми;

- порівняти місцеві показники з показниками інших подібних територіальних утворень, громадами-конкурентами, із середніми показниками регіонального та національного рівнів;

- виявити конкурентні позиції громади, місцеву та регіональну специфіку;

– виявити унікальні риси громади, які можуть стати відносними перевагами чи загрозами.

Формування економічного профілю добровільно об'єднаної територіальної громади має відбуватися у такій послідовності:

1) визначення суб'єктів, на яких покладатимуться обов'язки зі складання економічного профілю добровільно об'єднаної територіальної громади;

2) формування масиву даних для аналізу;

3) проведення оцінки статистичних показників, обробка даних анкетування;

3) складання документа.

Профіль громади формується як візитна картка громади. Тому його складання доцільно розпочинати відразу, як прийнято рішення про утворення добровільно об'єднаної територіальної громади. У наявності такого документа перш за все зацікавлені органи місцевого самоврядування новоутвореної адміністративно-територіальної одиниці, відповідно саме вони виступають ключовим суб'єктом складання профілю добровільно об'єднаної територіальної громади. Одночасно вкрай важливо долучати до процесу представників бізнесових кіл, громадських організацій, фахівців з питань планування місцевого економічного розвитку.

Добровільно об'єднана територіальна громада після утворення являє собою сукупність потенціалів адміністративно-територіальних утворень, які увійшли до її складу. Відповідно, формування економічного профілю добровільно об'єднаної територіальної громади відбувається з урахуванням історичних, географічних, економічних, соціальних, екологічних, етнічних, культурних та інших особливостей розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць та здатності органів місцевого самоврядування вирішувати питання, які належать до їх компетенції, для задоволення потреб місцевого населення.

Основою для складання економічного профілю добровільно об'єднаної територіальної громади є офіційні дані

Державної служби статистики, її територіальних органів, інформація структурних підрозділів органів місцевого самоврядування, дані місцевих підприємств та бізнес-асоціацій, інформаційні матеріали соціологічних опитувань, інтерв'ю тощо. Як джерело інформації може бути використана думка жителів громади (анкетування, опитування, громадські збори).

Зазначене вище лежить в основі принципу комплексності формування профілю, що забезпечує змістовність та якість проведеного аналізу. Так, комплексна діагностика поточного стану добровільно об'єднаної територіальної громади передбачає проведення трьох рівнів дослідження: статистичного, соціологічного та стратегічного. Статистичний аналіз передбачає аналіз стану громади за основними показниками статистичної звітності. Соціологічний аналіз являє собою аналіз стану громади, що побудований на результатах опитування місцевих мешканців та місцевого бізнесу. Стратегічний аналіз являє собою аналіз стану громади, що побудований на врахуванні наявної інформації про громаду, тенденцій соціально-економічного розвитку в країні та світі, виявлення пріоритетів розвитку та демонструє готовність громади до змін.

Система показників, необхідних для проведення аналізу, визначається розробниками документа. У процесі підготовки розробники можуть використовувати картографічні, ілюстративні та інші матеріали, зокрема економіко-географічні карти та схеми, кадастрові карти, схеми та креслення, фотоматеріали території тощо.

Для аналізу необхідно бачити стійкі тенденції, отже, доцільна наявність показників не менше ніж за 5 років.

Формування масиву даних має ґрунтуватися на певних принципах. До них належать: виявлення інформаційних потреб і способів найбільш ефективного їх задоволення; об'єктивність відображення процесів господарювання, використання земельних, трудових та фінансових ресурсів; єдність інформації, яка надходить з різних джерел, виключення дублювання первинної інформації; розробка програм

автоматизованого збору і обробки первинної інформації.

Варто враховувати той факт, що в більшості адміністративно-територіальних утворень існуючий потенціал економічного розвитку недостатньо вивчений. Доступ до статистичних даних для малих населених пунктів є досить обмеженим. Велика частина необхідної для аналізу інформації формується лише на рівні району. Отже, робота з пошуку інформації є доволі кропіткою та може потребувати проведення додаткових розрахунків.

Оскільки профіль громади – це аналітичний документ, що складається з набору даних, таблиць, графіків, діаграм і текстових коментарів, важливим є те, що профіль має не просто вмещувати масу статистичного матеріалу, а бути структурованим, мати візуальне сприйняття, інформація має легко аналізуватися, бути порівнюваною і поєднуватися між собою логікою зв'язків.

У більш загальному вигляді нами пропонуються такі розділи профілю громади:

- загальна характеристика громади;
- місцеве економічне середовище;
- населення;
- ринок робочої сили;
- економічна інфраструктура;
- соціальна інфраструктура;
- фізична інфраструктура;
- урядування в громаді.

У першому розділі профілю добровільно об'єднаної територіальної громади наводиться інформація стосовно того, коли утворена громада, які населені пункти увійшли до її складу, яку площу обіймає територія об'єднаної громади, з ким межує, яка загальна кількість населення, що мешкає на території громади, яку частку становлять сільськогосподарські угіддя. У цьому розділі варто також коротко подати деякі історичні дані включно з подіями, що сформували сучасну економіку громади, традиції, соціальні зв'язки громади. Важливою інформацією цього розділу є роль, яку відіграє громада на регіональному, обласному та національному рівнях. З цією метою варто провести

порівняння громади за основними показниками (наприклад, площа, населення, щільність населення з даними субрегіону, області, країни; порівняти громаду із сусідніми громадами, визначити спільні та відмітні риси, визначити громади, які є конкурентами. Розділ має містити географічні карти розташування громади.

Розділ «Місцеве економічне середовище» профілю добровільно об'єднаної територіальної громади характеризує привабливість громади для бізнесу. У ньому визначаються пріоритетні та бюджетоутворюючі галузі економіки громади, забезпеченість громади природними ресурсами, зокрема ресурсами для сільського господарства, добувної промисловості, наявність та придатність для місцевого економічного розвитку земельних ділянок, структура земельного фонду, стан розвитку бізнесу, обсяги виробництва, система підтримки підприємництва, дані щодо експорту / імпорту, доходів та видатків місцевого бюджету, а також наводяться відомості щодо планової інвестиційної діяльності у громаді.

Розділ «Населення» профілю добровільно об'єднаної територіальної громади характеризує інформацію щодо демографії, яка є важливим індикатором оцінки тенденцій у розвитку громади. Тут варто проаналізувати динаміку зміни кількості населення в цілому в громаді та в розрізі населених пунктів, що увійшли до її складу, сальдо природних та механічних процесів, динаміку зміни структури населення за освітніми та віковими характеристиками, етнічним та гендерним складом, показники старіння населення. Прогноз розвитку населення та порівняння міграційних закономірностей з подібними за розміром добровільно об'єднаними територіальними громадами та громадами-конкурентами закладає основу можливих перспектив розвитку адміністративно-територіальної одиниці або звертає увагу на подальші дослідження та пошук впливових інструментів, здатних змінити ситуацію на краще. Демографічні тенденції є непрямими характеристиками якості життя. Населення

залишається жити в громаді, якщо є гідна праця, доступне житло, безпека, затишок і комфорт, і покидає його, якщо знаходить кращу альтернативу – кращі умови життя, побуту та працевлаштування.

Демографічні тенденції – найважливіша основа для ухвалення управлінських рішень з планування розвитку територіальних громад. Вони допомагають обґрунтувати заходи з планування соціально-економічних процесів, виробництва і споживання товарів та послуг, будівництва житла, розвитку інфраструктури, підготовки робочої сили, прогнозування бюджетних видатків, соціальних виплат, фінансування освітніх та медичних закладів тощо.

Розділ «Ринок робочої сили» профілю добровільно об'єднаної територіальної громади містить показники зайнятості (структуру зайнятості за видами діяльності), рівня доходів та оплати праці (за видами бізнесу – малий, середній, великий та за секторами економіки), безробіття (за рівнем освіти, віком, тривалістю), структуру робочої сили з розбивкою за професіями та галузями, наявність вільних робочих місць. Характеризуючи стан безробіття, варто враховувати існування проблеми отримання об'єктивної статистичної інформації, особливо це стосується самозайнятих осіб, підприємців та найманих працівників з неповною формою зайнятості.

Розділ «Економічна інфраструктура» містить інформацію про суб'єкти господарювання у громаді (кількість видів бізнесу, кількість малих підприємств, відомості про найбільших роботодавців), показники роботи підприємництва (кількість найманих працівників, зайнятість, обсяг реалізованої продукції), масштаби підприємницької діяльності (роздрібний товарообіг, обсяги виробництва), тенденції залучення інвестицій та створення нових підприємств, преференції інвесторів (інвестиційні проекти).

Аналіз суб'єктів господарювання необхідно виконувати в повному розрізі. Спочатку це мають бути всі питомі показники суб'єктів господарської діяль-

ності, потім суб'єктів підприємницької діяльності (без фізичних осіб-підприємців), далі малі підприємства, і підприємці – фізичні особи, які ведуть бізнес без створення юридичної особи. Такий підхід повністю розкриває економіку громади з точки зору збалансованості різного за розмірами бізнесу та існування сприятливих умов для розвитку різних категорій бізнесу. Тут є певна обмеженість в інформації: статистика веде облік тільки суб'єктів господарської діяльності та малих підприємств, а цього недостатньо для розуміння економічних процесів. Щоб мати повну інформацію про структуру суб'єктів господарської діяльності, органи місцевого самоврядування мають самостійно забезпечити роботу зі збору та обліку таких даних. Питання дещо ускладнюється, коли при оцінюванні економіки громади виникає потреба у порівнянні місцевих даних з даними більших територіальних одиниць (району, області чи України), а також з іншими громадами-конкурентами.

Логічним кроком, що продовжує аналіз економіки громади, є оцінка внеску, який здійснюється різними групами суб'єктів підприємницької діяльності у розвиток території та громади.

Аналіз території як відкритої економічної системи включає структуру споживання та збуту продукції за межі міста, області та країни; структуру та географію експорту та імпорту; загальні та питомі обсяги прямих іноземних інвестицій, їх походження та розміщення; інвестиції в основний капітал. Адаже конкурентний розвиток громади визначається розмірами грошових потоків від експорту продукції та розмірами й прибутковістю прямих іноземних інвестицій. Такі потоки суттєво збільшують місцевий капітал, створюють нові робочі місця, сприяють розвитку малого та середнього бізнесу.

Цінним додатковим матеріалом для аналізу є характеристика найбільших роботодавців в адміністративно-територіальній одиниці (основний вид діяльності та чисельність працівників). Це дозволяє оцінити базові галузі на території громади, визначити частки підприємств певної

галузі в загальному обсязі промислового виробництва.

Розділ «Соціальна інфраструктура» профілю громади характеризує інформацію про професійні послуги (медичні, стоматологічні, ветеринарні, юридичні, послуги поштового зв'язку, поліції, наявні засоби масової інформації тощо), освітні послуги (дошкільна, початкова та середня школи, заклади вищої освіти, профтехосвіта, неформальна освіта в громаді тощо), заклади у сфері охорони здоров'я та соціальної допомоги (заклади охорони здоров'я, заклади медико-соціальної допомоги), громадські організації (спортивні клуби й гуртки, клуби / центри з надання послуг, культурні, молодіжні групи та інші громадські організації), соціальний капітал (як люди самоорганізуюються для підтримки та просування економічних інтересів, чи є асоціації, профспілки).

Розділ «Фізична інфраструктура» характеризує стан житлового фонду громади, порівняння кількості найманих і власних помешкань, витрати на житло, відсоток помешкань, підключених до системи комунальних послуг, наявність ділянок для будівництва нового житла, динаміку введення нового житла та рівень забезпеченості житлом, можливості для розміщення гостей у готелях, пансіонатах, турбазах, агрооселях. Розділ має характеризувати також стан розвитку інженерної та комунальної інфраструктури (об'єкти водопостачання та обробки стічних вод, електропостачання, тепlopостачання, телекомунікації, транспортні засоби, дороги та мережі).

Розділ «Урядкування» профілю громади містить відомості про те, як організоване місцеве самоврядування, як організована місцева влада, який орган

місцевого самоврядування підтримує економічний розвиток, які відносини між головою й депутатським корпусом ради, яка структура виконкому ради, які політичні впливи відчутні у громаді, яких зусиль докладає влада для підтримки економічного розвитку.

Отже, профіль територіальної громади є важливим ключовим ресурсом для ухвалення управлінських рішень з оцінювання соціально-економічного стану громади, виявлення негативних тенденцій розвитку, оцінки потенціалу, вибору пріоритетних напрямів змін, створення стратегії та залучення інвестицій. Інформація, закладена у профілі, може бути цікавою для потенційних інвесторів та бізнесменів, жителів міста та гостей.

Висновки. У результаті проведених досліджень запропоновано методіку формування економічного профілю добровільно об'єднаної як сукупності взаємопов'язаних способів та прийомів проведення аналітичної роботи зі збору, систематизації та узагальнення інформації, що охоплює всі важливі аспекти життєдіяльності й розвитку адміністративно-територіальної одиниці. Об'єктом цієї методики є економічний профіль громади як аналітичний документ, що містить аналітично-статистичну інформацію, подану у вигляді таблиць, графіків, діаграм, яка характеризує різні аспекти життєдіяльності та розвитку громади. Документ задає напрям можливої співпраці представників влади, бізнесу та громадського суспільства, вказуючи на галузі та сфери діяльності, які потребують додаткової уваги та / або є пріоритетними з позиції економічного розвитку. Методика визначає послідовність складання аналітичного документа та його структуру.

Список використаної літератури

1. Кент Макмаллін. Місцевий економічний розвиток – це постійна синергія дій бізнес-спільноти, влади, громадянського суспільства та наукових кіл. *Партнерство для розвитку міст*. 3.03.2016. URL: <http://pleddg.org.ua/ua/2016/kent-makmallin/>
2. Берданова О.В., Вакуленко В.М., Валентюк І.В., Ткачук А.Ф. Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади: навч. посіб. К. 2017. 121 с.

3. Васильченко Г., Парасюк І., Єременко Н. Планування розвитку територіальних громад: навч. посіб. для посадових осіб місцевого самоврядування. К.: ВІ ЕН ЕЙ. 2015. 256 с.

4. Методика розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації: Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 31.03.2016 № 79 (у редакції наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 27 грудня 2018 року № 373). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0632-16#Text>

5. Методичні рекомендації щодо формування і реалізації прогнозних та програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади: Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 30.03.2016 року № 75. URL: <http://cg.gov.ua>